

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/135/2019
Identifikačné číslo spisu: 6817206076
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lalík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6817206076.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu WM Consulting & Communication, s. r. o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 34 127 798, zastúpeného advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 36 866 598, proti žalovanej R. E. P., bývajúcej v J., B. XXX, o zaplatenie 932,14 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4 Csp 189/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. januára 2019 sp. zn. 12 Co 129/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca rozsudkom z 15. decembra 2017 č. k. 4 Csp 189/2017-73 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 932,14 eur s príslušenstvom, a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. V konaní mal preukázané, že v prejednávanej veci ide o uplatnenie peňažnej pohľadávky banky (Slovenskej sporiteľne, a. s.) zo zmluvy o kontokorentnom úvere, ktorá bola postúpená žalobcovi ako nebankovému subjektu v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“), a preto je toto postúpenie neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k platnému a účinnému postúpeniu uplatňovanej pohľadávky na žalobcu, žalobca sa nestal jej „vlastníkom“ (veriteľom namiesto postupcu - banky), a z tohto dôvodu mu v konaní nesvedčí aktívna vecná legitímácia, v dôsledku čoho bolo potrebné jeho žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudkom z 31. januára 2019 sp. zn. 12 Co 129/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Konštatoval, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, preto súd prvej inštancie správne žalobu zamietol pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie. Zároveň dodal, že z tohto dôvodu súd

prvej inštancie správne neprihliadol na dohodu o splátkach a uznanie dlhu z 26. mája 2016 uzavretú medzi žalobcom a žalovanou, pretože pokiaľ nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, tento so žalovanou nemohol platne uzavrieť dohodu o splátkach uvedenej pohľadávky a ani žalovaná voči nemu, ktorý sa nestal nositeľom žiadnych práv a povinností zo zmluvy o kontokorentnom úvere, nemohla platne uznať dlh.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu uvedeného v § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Podľa jeho názoru mu postupom súdov oboch nižších inštancií bolo porušené právo na spravodlivý proces tým, že súdy neurčili, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré považujú za nesporné, ktoré dôkazy vykonajú a ktoré nie, v rozpore s ustanovením § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 C.s.p. neakceptovali tvrdenia o splnení zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky a o uznaní dlhu, ktoré medzi stranami neboli sporné, a napokon dospeli k nesprávnemu právnenému záveru o tom, že v danom prípade ide o uplatnenie pohľadávky, ktorú v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné postúpiť, a o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní. Zároveň namietal, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pretože má za to, že odvolací súd neprávne vyriešil otázku, či žalobca bol povinný predkladať dôkazy o omeškaní dlžníka a písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď tieto skutočnosti medzi stranami v konaní neboli sporné. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie okresného aj krajského súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

6. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

8. V danom prípade žalobca namieta, že postupom súdov bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, a v rozpore s ustanovením § 186 ods. 2 C.s.p. neakceptoval tvrdenia o splnení zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky a o uznaní dlhu, ktoré medzi stranami neboli sporné; odvolací súd tento postup súdu prvej inštancie považoval za správny a uvedené pochybenia neodstránil.

9. Právo na spravodlivý proces je výsledkové, čo znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok a jeho prípadné pochybenia v jednom štádiu môžu byť napravené v ďalšom konaní (III. ÚS 33/2004, II. ÚS 307/2006, III. ÚS 616/2017). Predpokladom pre záver o porušení práva na spravodlivý proces je teda také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou súdu v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť účinnými a dostupnými procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Civilnom sporovom poriadku. Z uvedeného potom vyplýva, že dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/

C.s.p. nemôže naplnený vtedy, pokiaľ sa procesným postupom súdov strane znemožnilo uskutočňovanie jej patriacich procesných práv pre časť konania do takej miery, že strana následne mohla (a mala) uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napríklad tým, že mohla podať proti rozsudku, ktorý jej bol riadne doručený, odvolanie ako účinný a dostupný riadny opravný prostriedok ochrany svojho žalobou uplatneného práva a v ňom túto vadu namietat' (tiež porov. R 39/1993).

10. Žalobcom namietané pochybenie súdu spočívajúce v opomenutí určenia, ktoré z tvrdení strán sporu súd považuje za sporné alebo nesporné a ktoré dôkazy vykoná alebo nevykoná (§ 181 ods. 2 C.s.p.), tvorí súčasť široko chápaného práva na spravodlivý (riadny) súdny proces, avšak jeho rešpektovanie alebo porušenie možno v zásade posúdiť len vo vzťahu k celému súdnemu konaniu. Podľa názoru dovolacieho súdu by uvedené pochybenie mohlo zakladať porušenie práva na spravodlivý proces len v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre žalobcu, ktorý bol spôsobený namietaným postupom, a zároveň by sa tento negatívny dôsledok musel vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravnom konaní. V danom prípade určenie súdu, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné resp. nesporné a ako sa s nimi vysporiadal, vyplýva z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Pokiaľ však toto určenie okresný súd počas konania v prvej inštancii nevykonal, uvedené pochybenie ale nespôsobilo pre žalobcu nereparovateľný negatívny dôsledok a nesmerovalo k trvalému odopretiu jeho práva na spravodlivý (riadny) proces. V prejednávanej veci žalobca mal možnosť po doručení tohto rozsudku namietat' vytýkané pochybenie okresného súdu v odvolaní a tak v ďalšom štádiu konania dosiahnuť nápravu tvrdeného porušenia. Pokiaľ tak neurobil, hoci tak urobiť mohol a mal, predmetná námietka sa nestala predmetom prieskumu dovolacieho súdu, ktorý bol v zmysle § 380 C.s.p. viazaný odvolacími dôvodmi a nemal možnosť ex officio v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť; a o to viac sa jej preskúmania žalobca nemohol úspešne domáhať v dovolacom konaní. Dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť, prípadne zjednať ich nápravu (4 Cdo 40/2019, 4 Cdo 110/2018).

11. Pokiaľ žalobca namieta, že mu bolo porušené právo na spravodlivý proces tým, že súdy v rozpore s ustanovením § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 C.s.p. neakceptovali tvrdenia o splnení zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky a o uznaní dlhu, ktoré medzi stranami neboli sporné, dovolací súd poznamenáva, že v zmysle § 186 ods. 2 C.s.p. súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Uvedené sa ale týka len skutkových tvrdení [za ktoré možno s istým zjednodušením označiť skutkové okolnosti významné z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaná, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina a pod.], avšak samotná skutočnosť, či uplatňované právo patrí žalobcovi a či sa žalobca dôvodne domáha jeho súdnej ochrany, je však právnym posúdením, ktoré uskutočňuje súd autonómne, bez ohľadu na zhodné „právne tvrdenia“, resp. zhodný právny názor sporových strán na vec samu.

12. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná potvrdila, že má neuhradený dlh zo spotrebiteľskej zmluvy, uviedla, že uzavrela so žalobcom „Dohodu o splátkach a uznanie dlhu“ a nespochybnila, že došlo medzi bankou a žalovanou k postúpeniu tejto pohľadávky (napokon postúpenie pohľadávky je právny úkon nezávislý od vôle dlžníka a nevyžaduje sa preň dlžníkov súhlas). Avšak samotný záver, či pre postúpenie pohľadávky z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy boli splnené všetky zákonné predpoklady alebo nie, či sporové strany platne uzavreli dohodu o splátkach, či žalovaná účinne uznal dlh voči žalobcovi a či je žalovaná tento dlh povinná plniť žalobcovi, už nie je skutkovým tvrdením v zmysle § 150 a § 151 C.s.p., ale právnym posúdením (záverom), ktoré súd vykonáva nezávisle od predkladaného právneho názoru sporových strán a pri ktorom súd nemôže postupovať v zmysle § 186 ods. 2 C.s.p. a osvojiť zhodný právny názor strán prejednávanej veci, ako nesprávne uvádza žalobca v podanom dovolaní. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky; postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon (R 60/2018). Aj keď sporové strany nepovažujú za sporné, že pre postúpenie pohľadávky banky na žalobcu sú splnené všetky

zákonné podmienky, uvedené nemôže mať za následok, že by súd sám nemohol tieto podmienky preskúmať a vyhodnotiť ich. Napokon, absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona (ex lege), pôsobí voči každému (erga omnes) a súd na ňu prihliada z úradnej povinnosti (ex officio) aj bez návrhu. Okolnosť, že dovolateľ so závermi či názormi odvolacieho súdu nesúhlasí, nemôže sama osebe založiť dôvodnosť dovolania. Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

13. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.).

14. Pokiaľ žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., dovolací súd konštatuje, že v danom prípade uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu, či napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, bránilo ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. V prejednávanej veci výška peňažného plnenia (bez ohľadu na príslušenstvo) uplatňovaného žalobcom zo spotrebiteľskej zmluvy v pozícii dodávateľa, ktoré je predmetom dovolacieho konania, predstavuje sumu 932,14 eur, pričom desaťnásobok minimálnej mzdy ku dňu podania žaloby na súde prvej inštancie (t. j. 11. septembra 2017), je 4 350,- eur (porov. § 1 písm. a/ nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2016 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2017). Z uvedeného vyplýva, že výška predmetu dovolacieho konania neprevyšuje zákonom stanovenú hranicu majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. pri peňažnom plnení (ratione valoris), preto je prípustnosť dovolania žalobcu v zmysle § 422 C.s.p. vylúčená. Obdobný právny názor na vec dovolací súd zaujal tiež v rozhodnutiach sp. zn. 1 Cdo 263/2018, 4 Cdo 186/2018, 5 Cdo 158/2018, 6 Cdo 80/2017, 6 Cdo 42/2018, 7 Cdo 256/2018; znížený majetkový cenzus (§ 422 ods. 1 C.s.p.) sa v spotrebiteľskom spore uplatní, len ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ.

15. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

16. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.